

Warszawa, 28 lutego 2025 r.

Stanowisko Federacji Przedsiębiorców Polskich dot. koncepcji Rozszerzonej  
Odpowiedzialności Producenta zaproponowanej przez  
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

W imieniu Federacji Przedsiębiorców Polskich, w skład której wchodzi przedsiębiorstwa produkujące produkty w opakowaniach jednorazowych oraz inne podmioty, których w dużym stopniu będzie dotyczyła Rozszerzona Odpowiedzialność Producenta (ROP) jesteśmy bardzo zaniepokojeni koncepcją ROP przedstawioną przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska (MKiŚ) w piśmie z dnia 15 lutego 2025 r. skierowanym do sejmowej Podkomisji Stałej ds. Monitorowania Gospodarki Odpadami.

**Przede wszystkim uważamy, że zaproponowany model ROP wynika z braku zrozumienia przez MKiŚ idei budowy Gospodarki Obiegu Zamkniętego (GOZ) oraz dodatkowo stwarza zagrożenia dla producentów wprowadzających produkty na rynek, organizacji odzysku opakowań, podmiotów zajmujących się recyklingiem oraz dla samych konsumentów. Przedstawiona koncepcja nie uwzględnia stanowisk kluczowych interesariuszy, przede wszystkim producentów, dla których model funkcjonowania ROP będzie miał krytycznie ważny wpływ na prowadzoną przez nich działalność biznesową.**

**W związku z tym rekomendujemy wstrzymanie prac nad przedstawioną koncepcją i powrót do założeń zgodnych z regulacjami unijnymi (przede wszystkim z dyrektywą odpadową) oraz uwzględniających doświadczenia europejskie, szczególnie tych państw UE, które po wprowadzeniu ROP odnotowują najwyższe wskaźniki recyklingu.**

Założenia modelu ROP przedstawione przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, zamiast na celach środowiskowych i gospodarczych, koncentrują się wyłącznie na transferze finansowym daniny publicznej, która będzie pobierana od producentów wprowadzających produkty w opakowaniach jednorazowych, za pośrednictwem państwowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, do samorządów, na cele związane z zarządzaniem odpadami. Wybrano model scentralizowany, w którym ograniczono rolę producentów jedynie do płatników finansujących system ROP, przez co nie będzie wysyłał on właściwych impulsów motywujących do projektowania produktów i opakowań z przeznaczeniem do ich ponownego wykorzystania oraz do inwestowania w infrastrukturę zbiórki i recyklingu odpadów. Jest to model zbliżony do uznawanego obiektywnie za najgorszy i najmniej transparentny tj. do rozwiązania przyjętego na Węgrzech.

Dodatkowo zaproponowany scentralizowany model państwowy ROP stwarza ryzyko znacznego wzrostu cen produktów w opakowaniach. Narzucony arbitralnie poziom stawek daniny ROP na producentów tych produktów, bez możliwości ich wpływania na efektywność wydatkowania

środków oraz bez zapewnienia odpowiedniego stymulowania rynku produktów poddanych recyklingowi, ogranicza możliwości optymalizacji kosztowej producentów. Funkcjonowanie takiego modelu może znacząco zwiększyć koszty prowadzenia działalności gospodarczej przez producentów, w szczególności przez sektor rolno – spożywczy. Istnieje zatem duże ryzyko wzrostu inflacji ze względu na podniesienie cen produktów z koszyka artykułów spożywczych.

Tymczasem obserwacje funkcjonowania ROP w większości krajów unijnych wskazują, że zdecydowanie efektywniejszy jest model rynkowy, polegający na współpracy producentów, organizacji odzysku wraz z samorządami i przedsiębiorcami zajmującymi się recyklingiem. Taki model wpisuje się w formułę GOZ poprzez maksymalizowanie poziomu recyklingu odpadów, daje najlepsze efektywny środowiskowe w optymalnych warunkach ekonomicznych. W modelu rynkowym producenci ponoszą nie tylko finansową odpowiedzialność za powstałe odpady po swoich produktach ale także zaangażowani są w dalsze wykorzystanie recyklatów oraz optymalizację ekonomiczną funkcjonowania systemu ROP.

W związku z powyższym, wzywamy Ministerstwo Klimatu i Środowiska do przywróceniu dialogu pomiędzy wszystkimi podmiotami, które powinny być zaangażowane w budowę systemu Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta, oraz do ponownego przeanalizowania krytycznej argumentacji podnoszonej przez Federację Przedsiębiorców Polskich oraz inne organizacje społeczne w stosunku do modelu ROP przedstawionego przez MKiŚ w lutym br. Uważamy, że optymalnym rozwiązaniem jest powrót do dalszych prac nad ROP w oparciu o model rynkowy, który może być modelem najbardziej efektywnym ekonomicznie i środowiskowo, który uwzględnia potrzeby przedsiębiorców, najlepiej oddaje intencje zawarte w regulacjach unijnych oraz w największym stopniu przyczyni się do budowy Gospodarki Obiegu Zamkniętego.



**Marek Kowalski**

Przewodniczący FPP